

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра педагогіки

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти _____ **третього (освітньо-наукового)** _____
(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ **01 Освіта / Педагогіка** _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ **011 Освітні, педагогічні науки** _____
(код і назва спеціальності)

освітня програма _____ **Освітні, педагогічні науки** _____
(шифр і назва)

Шифр за навчальним планом _____ **1.11** _____

Харків – 2020 рік

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми **Науково-викладацька практика**, затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року

Розробники програми: Башкір Ольга Іванівна, д.пед.н., доцент,
професор кафедри педагогіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від. “_28_” серпня 2020 року № _1_

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор
Золотухіна С. Т.

1. Опис науково-викладацької практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти _____	Характеристика науково-викладацької практики		
		Денна /вечірня форма навчання		Заочна форма навчання
Мова викладання: українська				
Кількість кредитів – 9	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		
	Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u>			
Модулів – 3	<u>Освітньо-наукова програма</u> <u>Освітні, педагогічні науки</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 3		третій		
Загальна кількість годин – 270		Семестр		
Тижневих годин для денної форми навчання становить 45		V		
		Науково-викладацька робота		
	90 год.	90 год.	90 год.	
	Самостійна робота			
	180 год.	180 год.	180 год.	
	Вид контролю:			
	залік	залік	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
 для денної/вечірньої форми навчання – 90/180
 для заочної форми навчання – 90/180

2. Мета та завдання науково-викладацької практики

Метою науково-викладацької практики є формування практичних навичок здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в здійсненні науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Основними завданнями науково-викладацької практики є такі:

- аналізування матеріалу з теми наукового дослідження, перетворення наукового знання в навчальний матеріал;
- розроблення та практичне втілення в освітній процес інноваційних педагогічних технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних, активних та інтерактивних форм та методів навчання;
- застосування творчого підходу в процесі розроблення освітніх технологій та їх реалізації у процесі виконання посадових обов'язків викладача кафедри ЗВО;
- урвадження науково-дослідницької та педагогічної діяльності на основі академічної доброчесності та корпоративної етики;
- налагодження ефективної психолого-педагогічної, науково-дослідницької взаємодії з учасниками освітнього процесу, обирання оптимальних форм комунікації відповідно до індивідуальних можливостей, рівня підготовки, наукових інтересів здобувачів освіти та умов змішаного навчання;
- розроблення та вибір дієвих прийомів і засобів індивідуальної траєкторії власної самоосвітньої діяльності на основі сучасних освітніх технологій.

У результаті проходження науково-викладацької практики у здобувачів повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК3 здатність використовувати в дослідницькій/професійній діяльності провідні засади професійної етики та академічної доброчесності, прийняті світовим науковим співтовариством;

ЗК5 здатність до академічної і професійної мобільності, оптимальної мовної поведінки у професійній/академічній сфері, виявлення лідерських якостей, до командної роботи та взаємодії з науковою спільнотою;

ЗК6 здатність сприймати, аналізувати й інтерпретувати нову освітню інформацію з наукових джерел українською/іноземними мовами, узагальнювати її та робити аргументований виклад у зв'язній формі під час апробації результатів дослідження;

ЗК8 здатність розуміти загальносвітовий і національний контексти розвитку вищої (університетської) освіти, ціннісні смисли та пріоритетні напрями реформування вищої освіти в Україні та враховувати їх у практичній діяльності;

ЗК9 здатність проявляти творчий підхід до розроблення освітніх технологій та їх реалізації в процесі виконання посадових обов'язків наукового співробітника, науково-педагогічного працівника;

ЗК10 здатність виявляти прогресивні освітні ідеї світової та вітчизняної педагогічної спадщини, порівнювати, виокремлювати цінні доробки дослідників, аналізувати їх і творчо використовувати у професійній діяльності;

ФК17 здатність критично аналізувати, самостійно та вільно орієнтуватися в змісті педагогічної інноватики, сучасних освітніх технологій, застосовувати досягнення в науковій та проєктній діяльності й педагогічній практиці;

ФК18 знання інноваційних освітніх тенденцій і напрямів, наукових засад управління й забезпечення якості освіти, способів їх реалізації в практиці загальної середньої та вищої школи;

ФК19 здатність підвищувати рівень педагогічної майстерності, формувати індивідуальний професійний образ, виявляти лідерські якості, проєктувати кар'єрне зростання;

ФК20 здатність застосовувати знання з теорії та методики викладання у вищій школі в процесі викладання комплексу спеціальних (фахових) дисциплін, методичній, виховній діяльності в ЗВО;

ФК21 здатність аналізувати, створювати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін, реалізовувати різні форми організації освітнього процесу в ЗВО з елементами дистанційного навчання, проводити моніторинг досягнутих результатів;

ФК22 здатність відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, грамотно вибудовувати власні наукові та методичні тексти;

ФК23 здатність організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників освітнього процесу на засадах партнерських стосунків, формувати позитивні міжособистісні взаємини в студентському колективі, формувати корпоративну культуру й імідж ЗВО.

3. Передумови науково-викладацької практики

Науково-викладацька практика здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ґрунтується на дотриманні принципів доступності, науковості та послідовності, а саме на знаннях, уміннях і навичках, отриманих на попередніх двох рівнях вищої освіти при вивченні курсів «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів», «Академічно та професійно орієнтоване спілкування», «Теорія та методика викладання у вищій школі», «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів».

4. Результати науково-викладацької практики

У результаті проходження науково-викладацької практики здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатні продемонструвати такі програмні результати навчання:

ПРН4 – продемонструвати знання лексичних, граматичних, стилістичних структур, що є необхідними для адекватного вираження відповідних ідей та понять в авторських наукових текстах (усно та письмово);

ПРН5 – диференціювати різні типи наукових текстів, структурувати їх відповідно до існуючих вимог, прийнятих науково-видавничими спільнотами, коригувати з урахуванням вимог рецензентів;

ПРН8 – аналізувати змістове забезпечення освітнього процесу в ЗВО, визначати шляхи його оновлення, критично оцінювати практичне значення нововведень у вищій школі, самостійно продукувати ідеї;

ПРН9 – володіти педагогічною рефлексією для виявлення своїх ресурсних можливостей, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, проєктування стратегій саморозвитку і професійного зростання, освіти впродовж життя;

ПРН10 – оптимізувати вибір форм, методів, технологій навчання і виховання у ЗВО з урахуванням оновлення освітніх програм, проводити моніторинг досягнутих результатів;

ПРН11 – володіти діагностичним інструментарієм моніторингу якості знань, умінь, навичок, інших компетентностей здобувачів освіти;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві;

ПРН 16 – послуговуватись нормативно-правовими й програмно-методичними документами для якісного виконання авторського дослідження і здійснення висококваліфікованої викладацької діяльності з дотриманням корпоративної культури;

ПРН17 – використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій та педагогічній діяльності, осмислювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, генерувати і презентувати власні інноваційні ідеї.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 9 кредитів ЄКТС 270 годин.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Організація науково-викладацької практики здобувача освіти

Консультативна конференція з науково-викладацької практики з метою ознайомлення з програмою практики, отримання завдань, рекомендацій, інформації про форми звітності тощо.

Обговорення та затвердження індивідуального плану практики з науковим керівником.

Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують науковий й освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників.

Ознайомлення з навчальними планами кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри, формами та методами науково-викладацької роботи.

Модуль 2. Науково-викладацька діяльність здобувача освіти

Спостереження за науково-педагогічною діяльністю провідних викладачів закладу освіти. Участь у засіданнях кафедр, науково-методичних центрів, наукових лабораторій, гуртків тощо.

Виконання завдань відповідно до теми свого наукового дослідження

Для емпіричних досліджень: Підбір анкет, опитувальників, методик з виявлення рівня сформованості ключової компетентності / якості / здібності дослідження на констатувальному та контрольному етапах наукового пошуку, а також методик, вправ формування цієї ж компетентності / якості / здібності на формувальному етапі.

Для теоретичних досліджень: Розроблення історіографії теми власного дослідження

- як сукупності досліджень, наукової літератури, присвяченої певній добі, періоду, проблемі, події, регіону чи країні;
- як наукового аналізу повноти та достовірності дослідження в історичній науці тієї чи тієї проблеми, теми, події, певного періоду конкретної доби.

Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять. Розроблення дидактичного супроводу навчальних дисциплін з урахуванням сучасних інноваційних тенденцій розвитку вищої освіти.

Обговорення з науковим керівником власного наукового доробку аспіранта, а також методики проведення навчальних занять. Апробування результатів теоретичної й практичної частин наукового дослідження здобувача, структурування та психологічно грамотне перетворення наукового знання в навчальний матеріал.

Самостійне проведення лекцій (бінарних, разом з науковим керівником) з одного з курсів наукового керівника. Обговорення залікової лекції (протокол обговорення). Розроблення презентації та тестових завдань до змісту лекції. Взаємовідвідування лекцій одногрупників.

Проведення семінарських або практичних занять (бінарних, разом з науковим керівником) відповідно до навчального плану дисципліни, що читає науковий керівник. Обговорення заняття та складання відповідного протоколу. Взаємовідвідування занять одногрупників.

Участь у наукових конференціях, залучення до їх організації та проведення, редагування тез наукових публікацій відповідних фахових секцій конференцій.

Проведення профорієнтаційної роботи серед студентів у формі наукових дебатів, круглого столу, сторітелінгу тощо.

Індивідуальна робота зі студентами, участь у роботі наукового гуртка кафедри.

Участь у кафедральних та загальноуніверситетських заходах, присвячених питанням науки (Ніч науки, Сквородинівська осіння школа, гостьові лекції тощо)

Виклад здобутих результатів у вигляді публікації.

Модуль 3. Підведення підсумків науково-викладацької практики

Підготовка та презентація результатів науково-викладацької практики на підсумковій навчально-методичній конференції

Підготовка та подання звітної документації науково-викладацької практики

Звітна документація з науково-викладацької практики

За підсумками проходження педагогічної практики здобувач представляє на кафедрі:

1. Загальний звіт про проходження практики (ПІБ здобувача-практиканта, спеціальність, кафедра, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин; сітка занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять), підписаний здобувачем освіти та науковим керівником.

2. Відгук-характеристика наукового керівника про проходження практики, підписана науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми та завідувачем кафедри.

3. Індивідуальний план.

4. Конспекти залікових лекції та семінарського заняття різних типів з ескізами допоміжних (наочних) засобів навчання або презентаціями, затверджені викладачем, до якого прикріплені здобувач.

5. Протоколи обговорення залікових лекції та семінарського заняття.

6. Конспект залікової кураторської години.

7. Результати науково-дослідної роботи (стаття, методичні рекомендації, узагальнення та аналіз результатів наукового дослідження тощо).

Підсумки практики підбиваються на підсумковій конференції за участю всіх здобувачів, їхніх керівників, гаранта освітньо-наукової програми, завідувача кафедри.

Відгуки-характеристики здобувачів, звіт про практику та протоколи засідання консультативної та підсумкової конференції подаються відповідальним за організацію, проведення та контроль науково-викладацької практики від кафедри до відділу аспірантури та докторантури; відгук-характеристика зберігається в індивідуальному плані аспіранта, розглядається і враховується під час атестації.

Примітки.

1. Здобувачі, що скористалися правом проходити науково-викладацьку практику в інших закладах вищої освіти України, обов'язково подають щоденник практики та розгорнуту характеристику від відповідального куратора з місця проходження практики.

2. У разі невиконання програми науково-викладацької практики за рішенням ради кафедри здобувач визначає повторний термін проходження практики.

План проходження науково-викладацької практики

Зміст роботи	Тиждень				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Складання індивідуального плану					
Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників.					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри і ЗВО.					
Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри					
Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять; підготовка під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Підготовка методик науково-дослідної роботи за темою наукового дослідження					
Відвідування засідання кафедри					
Вивчення особливостей організації та здійснення навчально-виховного процесу у ЗВО.					
Ознайомлення з навчальними планами (за фахом), планами роботи випускової кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри (аналіз їх змісту), планом виховної роботи куратора групи, розподілом навчального навантаження, форм і методів роботи викладача й куратора.					
Другий тиждень					
Відвідування занять наукового керівника і провідних фахівців випускової кафедри					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Самостійне проведення навчальних занять (лекції)					
Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів					
Індивідуальна робота зі студентами					
Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчальної дисципліни та підготовка нових навчально-методичних розробок щодо здійснення викладацької діяльності відповідно до напрямку дисертаційного дослідження аспіранта					

Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять; підготовка під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Третій тиждень					
Проведення лекції, практичного заняття (або виконання іншого виду аудиторного та позааудиторного навчального навантаження) за профілем, який відповідає напряму дисертаційного дослідження аспіранта Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, у роботі семінарів викладачів тощо					
Ознайомлення з організацією індивідуальної роботи студентів (графіки занять, тематика індивідуальної роботи, форми і методи роботи, види студентських робіт)					
Планування виховної роботи в академічній групі; відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші здобувачі-практиканти					
Ознайомлення з роботою позааудиторних наукових гуртків на кафедрі					
Четвертий тиждень					
Проведення практичного заняття					
Виконання іншого виду аудиторного та позааудиторного навчального навантаження : самостійної та індивідуальної роботи зі студентами					
Проведення кураторської години за планом куратора групи					
Ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті					
Ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі					
Проведення семінарських або практичних занять (бінарних, разом з науковим керівником) відповідно до навчального плану наукового керівника					
Обговорення та складання протоколу обговорення залікового семінарського або практичного заняття					
Ознайомлення з організацією самостійної роботи студентів випускової кафедри					
Підготовка завдань для самостійної роботи студентів за профілем випускової кафедри за дорученням наукового керівника; розробка методичних рекомендацій					
Ознайомлення з організацією індивідуальної роботи студентів					
Ознайомлення з роботою позааудиторних наукових гуртків на кафедрі, науково-методичній лабораторії					
Проведення індивідуальних занять зі студентами					
Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення кураторської години					
Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, у роботі семінарів викладачів тощо					
П'ятий тиждень					
Підготовка звіту про науково-педагогічну практику					
Оформлення звітної документації					
Підготовка презентації до виступу на підсумковій навчально-методичній конференції					
Усний захист звітів з практики на підсумковій конференції					
Підготовка статті або тез за темою дисертаційного дослідження					

6. Структура науково-викладацької практики

№	Теми	К-сть год.		
		ден.	веч.	зочн.
Модуль 1. Організація науково-викладацької практики здобувача освіти				
1.1	Участь у консультативній конференції	2	2	2
1.2	Складання індивідуального плану практики	3	3	3
1.3	Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують науковий та освітній процеси у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників	8	8	8
1.4	Ознайомлення з навчальними планами кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри, формами та методами викладацької та дослідницької роботи	2	2	2
<i>Загальна кількість годин за модулем</i>		<i>15</i>	<i>15</i>	<i>15</i>
Модуль 2. Науково-викладацька діяльність здобувача освіти				
2.1	Виконання завдання відповідно до теми наукового дослідження	18	18	18
2.2	Розробка та проведення лекцій	12	12	12
2.3	Розробка та проведення семінарських (практичних) занять	12	12	12
2.4	Підготовка до друку наукової публікації	23	23	23
<i>Загальна кількість годин за модулем</i>		<i>65</i>	<i>65</i>	<i>65</i>
Модуль 3. Підведення підсумків науково-викладацької практики				
3.1	Підготовка та презентація результатів науково-педагогічної практики на підсумковій навчально-методичній конференції	5	5	5
3.2	Підготовка та подання звітної документації науково-викладацької практики	5	5	5
<i>Загальна кількість годин за модулем</i>		<i>10</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>Загальна кількість аудиторних годин практики</i>		90	90	90

7. Самостійна робота

№ п/п	Опис завдання	Час для виконання (год.)	Критерії оцінювання
1.	Виконання науково-дослідницького завдання	58	1) підбір анкет, методик, літератури тощо: <ul style="list-style-type: none"> • відповідність темі; • сучасність та своєчасність; • ефективність отримання належної інформації, необхідних даних для дослідження; 2) розробка історіографії теми дослідження: <ul style="list-style-type: none"> • всебічність охоплення напрямів дослідження; • актуальність та сучасність історіографії питання; • ефективність підбраної літератури для розкриття теми дослідження
2.	Написання індивідуального плану	12	<ul style="list-style-type: none"> • оперування нормативними документами та навчальними планами, робочими програмами дисциплін кафедри; • обсяг, ступінь самостійності виконання завдань практики; • рівень володіння теоретичними знаннями та застосування їх на практиці; • характер виконання запланованих заходів; • правильність оформлення та розроблення навчально-методичних і дидактичних матеріалів; • дотримання правил внутрішнього розпорядку роботи кафедри та викладача

3.	Розробка тестових завдань до лекції	18	<ul style="list-style-type: none"> • валідність та надійність тесту; • відповідність змісту лекції та робочої програми навчальної дисципліни; • оптимальність обсягу тестових завдань; • різноманіття видів тестових завдань за рівнем складності (розпізнавальні, репродуктивні, творчі, проблемного характеру); • використання тестових завдань різних форм (відкриті, закриті (вибір правильної відповіді, вибір альтернативної відповіді, встановлення відповідності, встановлення правильної послідовності)) як офлайн, так і онлайн
4.	Підбір дидактичного матеріалу до семінарських (практичних) занять	24	<ul style="list-style-type: none"> • застосування дидактичних засобів (природних, технічних, символічних); • відповідність дидактичним цілям, формі, методам організації роботи на занятті; • ступінь ефективності застосування дидактичного матеріалу; • вплив дидактичних матеріалів на пізнавальну активність здобувачів освіти
5.	Ведення щоденника практичної науково-педагогічної діяльності аспіранта	18	усебічність відображення щоденної практичної роботи (участь в організації та проведенні кафедральних та загальноуніверситетських заходів; ознайомлення з роботою структурних підрозділів кафедри (гуртків, лабораторій тощо); профорієнтаційна та індивідуальна робота зі студентами; участь в організації та проведенні конференції; взаємовідвідування тощо) з метою ґрунтовного написання звіту про проходження практики
6.	Написання звіту про проходження практики	20	<ul style="list-style-type: none"> • відповідність індивідуальному плану; • всеохопленість напрямів роботи (організаційний, освітній, науковий); • виокремлення труднощів, які виникали під час практики; • логічність і ґрунтовність загальних висновків; • своєчасність підготовки
7.	Розробка презентацій до лекцій та семінарських (практичних) занять	30	<ul style="list-style-type: none"> • відповідність презентації змісту теми заняття; • ступінь доповнення презентацією змісту повідомлення аспіранта; • дотримання вимог естетичного та технічного оформлення, орфографічного стандарту; • оптимальна кількість слайдів; • наявність графіків, таблиць, діаграм, анімації тощо.
Загальна кількість годин практики для самостійного опрацювання (веч., ден., заочн.)			180

Методи навчання

Словесні, наочні, практичні методи навчання, метод проблемного викладу, евристичний, дослідницький.

8. Контроль навчальних досягнень

8.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю
Участь у консультативній конференції	5
Індивідуальний план проходження практики	10
Щоденник практичної науково-педагогічної діяльності аспіранта	15
Звіт про проходження практики	10
Конспект лекції та розроблені тестові завдання до неї з протоколом обговорення	10
Методична розробка семінарського (практичного) заняття з протоколом обговорення	10
Результати науково-дослідницької роботи (публікація у вигляді методичних рекомендацій, статті, тез тощо).	30
Представлення результатів науково-педагогічної практики на підсумковій навчально-методичній конференції	10
Разом	100

8.2. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної науково-педагогічної діяльності здобувача протягом конкретного періоду у формі *заліку* (підсумкова навчально-методична конференція). Проходження практики оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS.

8.3. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
74-89	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
60-73	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання оформлення звітної документації за науково-викладацьку практику

Критерії оцінювання	Кількість балів
- Оформлення звітної документації відповідно до вимог. - Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.	9 – 10
- Охайність у роботі з документами, але присутні незначні помилки у оформленні документації. - Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.	6 – 8

- Неврахування аспірантом методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення звітної документації практики. - Не своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.	3 – 5
- Виключно тільки наявність відгуку-характеристики наукового керівника про проходження практики; - Відсутність документів, що підтверджують проходження аспірантом педагогічної практики.	1 – 2

Критерії оцінювання захисту звіту здобувача за науково-викладацьку практику

Критерії оцінювання	Кількість балів
- здобувач демонструє всебічні, глибокі знання щодо нормативної бази; - вільно відповідає на всі питання, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять; - допускає 1-2 незначні помилки через неухважність, які сам виправляє; - під час звіту демонструє хороші знання щодо нормативної бази; - дає відповіді на питання у певній логічній послідовності; - допускає 2-3 незначні помилки, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних і дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять, і за допомоги їх виправляє.	5 – 10
- під час звіту виявляє не досить повні знання щодо нормативної бази; - не здатний відповісти на поставлені питання на рівні репродуктивного відтворення; - допускає 3-4 помилки, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних і дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять; - відповіді дає неповні навіть у разі допомоги.	2 – 4
- під час звіту за практику не демонструє знань щодо нормативної бази або більшої частини вимог, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів та методикою проведення різних видів навчальних занять; - суттєві помилки не виправляє; - незрозуміла побудова відповіді на поставлені питання.	1

9. Методичне забезпечення

Програма курсу, структурно-логічна схема вивчення дисципліни, завдання для самостійної роботи. Здобувачі мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок, силабусу науково-викладацької практики.

10. Рекомендовані джерела Базові

1. Башкір О.І. «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів»: для здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії»: навчально-методичний посібник. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. 93с.

2. Зацерковний В. І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf

3. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: Навч. Посібник. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2016. 260 с.

4. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

5. Фурман А.В. Ідея і зміст професійного методологування: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019.

6. Zhernovnykova O. A., Kalashnikova L. M., Zolotukhina S. T., Grineva V. M., Prokopenko A. I., Shcheblykina T.A. Higher School Pedagogy in Tables and Schemes: a Manual/ edit. L. D. Zelens'ka. Kharkiv, 2019. 263 p.

Допоміжні

1. Вихрущ В.О., Гуменюк С.В., Вихрущ-Олексюк О.А. Психодидактика вищої школи: інноваційні методи навчання: навч. посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 280 с.

2. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навчальний посібник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Видавництво Ліра. Київ, 2016. 456 с.

3. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.Н. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.

4. Кадровый потенциал современных образовательных систем: состояние и перспективы : материалы междунар. науч-практ. конф., Харьков, 18 февр. 2016 г. Харьков : Изд-во НУА, 2016. 324 с.

5. Литвинов А.С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібник / за заг. наук. ред. д. пед. н., проф. В. В. Борисова. Суми. Університетська книга, 2017. 265 с.

6. Лунячек В.Е. Основи педагогіки вищої школи: навч. посібник. 2-ге видання, випр.. та доп. Харків : ФОП Панов А.М., 2019. 220 с.

7. Мельничук І. М. Основи педагогіки та психології вищої школи: Навчальний посібник. Тернопіль : Вектор, 2018. 336 с.

8. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.

9. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018.

